

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 1. An, & quando Rescriptum gratiæ, & Justitiæ cum morte delegantis
exspiret?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

ferat Beneficium, & simul ei detur potestas compellendi resistentes. Rescripta *Justitiæ*, sive ad *lites* dicuntur, quæ ad Justitiæ administrationem referuntur, faciendam ferè secundum Jus commune, ut quando Papa cognitionem causæ ad se delatæ committit Judicibus delegatis. Rescripta *Gratiæ* vocantur, quibus ex liberalitate Principis aliquid præter vel contra Jus commune conceditur, ut sunt, quæ expediuntur super Beneficiorum resignationibus, collationibus &c. Hæc Gratiæ Rescripta rursus alia sunt gratiæ jam factæ, & alia gratiæ faciendæ. Rescriptum gratiæ jam factæ, dicitur, quotiescunque facultas, seu licentia alicui in ipsiusmet favorem à superiore concessa, est, quamvis mera executio interdum ab alia adhuc persona dependeat, v. g. si ipse Pontifex Romæ certum Beneficium alicui conferat, quod tunc vacat, vel proximè vacaturum est; ipsam verò realem executionem hujus collationis, seu ipsam installationem alteri mandat, v. g. Episcopo, Vicario generali &c. Rescriptum gratiæ faciendæ dicitur, quando illi, in cujus favorem gratia tendit nihil directè datum, aut concessum est à Principali, sed alteri mandatur, ut talem gratiam illi conferat, tunc enim nondum est gratia facta, sed mera commissio, & mandatum fa-

ciendi, v. g. si non ipse Pontifex Beneficium conferat, sed ipsi Episcopo mandat, ut incertum quoddam vacans, vel vacaturum Beneficium alicui conferat, Rescriptum erit gratiæ faciendæ, utpote quod ex parte Papæ nullam continet collationem, sed merum imperium conferendi, ac providendi. Hoc notato.

R. Ad 1. Q. Gratia jam facta, seu Rescriptum gratiæ factæ per 574 mortem concedentis, etiam re integra, non exspirat; secus verò si Rescriptum habet rationem gratiæ faciendæ. tunc enim si, re adhuc integra, concedens moriatur, Rescriptum gratiæ faciendæ extinguitur. Ita communis, & certa DD. regula cum, & apud Palaum *tr. 3. de Rescript. D. 4. §. 4. Sanch. l. 8. D. 28. n. 87. Molin. tr. 5. D. 19. Navar. cap. 27. n. 253. vers. 9. & l. 1. Consil. in 2. edit. consil. 2. de Offic. d. leg. Sà. V. gratia. Bonac. de LL. D. 1. q. 3. p. 8. §. 1. Laym. l. 1. tr. 4. c. 23. Colligitur id ex cap. si super gratia de Offic. deleg. in 6. & cap. si cui nulla de præbend. in 6. Ratio discriminis est; quia in priori casu de gratia jam facta, obtinens Indultum, aut Rescriptum jam acquisivit jus ad rem sibi concessam, nec res est amplius integra: In posteriori autem casu, nullum est adhuc illi jus acquisitum, cum Rescriptum sit de gra-*

gratia primùm facienda, quod proin, re integra, morte concedentis expirat.

Neque obstant hinc *l. mandatum, C. mandati. & cap. relatum de Offic. deleg.* ubi habetur, quòd mandatum morte mandantis expiret. Neque *cap. cirt. si cui nulla &c.* Nam ad primum R. cum *cirt. DD.* expirare quidem mandatum morte mandantis, quando non est gratiæ jam factæ annexum; secùs verò si sit annexum gratiæ factæ, & datum sit duntaxat pro illius executione. *Cap. quoque si cui nulla,* loquitur de casu, quando non pro certo beneficio, sed incerto, & posito in electione mandatarii conceditur mandatum; quia tunc non videtur gratia facta certa, & determinata, sed facienda; imò ut notant *cirt. DD.* ibi non loquitur, quando datur propriè mandatum, sed solùm licentia, & facultas; quia tunc executor non est necessarius, sed voluntarius, ac proinde cessat morte concedentis re adhuc integra,

575 Ex dictis colliges, quando Papa mandat Episcopo, Vicario Generali &c. ut Beneficium conferat determinato Clerico, ut factum est in posito casu cum Juvenali, mandatum non expirare cum morte concedentis Papæ; quia tale mandatum, seu Rescriptum est de gratia, non facienda, sed jam facta, & talis

Clericus ex eo mandato acquisivit jus ad rem ad tale Beneficium, quod jus maxima gratia reputari debet, ac proinde non cessat morte concedentis, re integra.

Ad potestatem delegatam ad li. 576
tes seu ad litteras Justitiæ exequendas quod attinet, communis pariter, ac certa est DD. regula, Jurisdictionem hanc expirare, quando moritur concedens, re adhuc integra, hoc est, antequam delegatus cœperit uti jurisdictione, secùs autem si res non sit amplius integra, seu si Judex cœperit jurisdictione uti exercens aliquem actum judiciale. Prius de re adhuc integra, habetur expressè in *cap. Gratum, cap. Relatum, & cap. Licet undique de Offic. deleg.* Et ratio est, tum quia tunc non est gratia, vel favor, sed quoddam mandatum de Justitia administranda; mandatum autem expirat morte mandantis re integra. *leg. Mandatum cirt.* Tum quia per actum delegationis non transfertur efficaciter jurisdictione in delegatum, donec ea uti cœperit, uti expressè habetur *cap. quamvis de Offic. deleg. in 6.* Cum igitur jurisdictione, re integra, sit cum effectu penes delegantem, prout exprimit *cirt. cap. & per ipsius mortem extinguatur sua jurisdictione, extinguitur quoque jurisdictione delegata.*

Poste.

Posterius colligitur à sensu contrario ex citt. *cap. quamvis*, quia per jurisdictionis exercitium ante delegantis mortem, jurisdic-tio jam radicatur in persona delegati, ita ut efficaciter in eum transferit; atque ideò hæc delegata jurisdic-tio morte ipsius delegantis non extinguitur, quando res non erat integra, sed ipsâ uti jam cœptum est.

Idem affirmant Gloss. *cap. Licet undique &c.* Abb. ibi n. 7. Imola n. 9. Bald. n. 8. Sâ V. *delegatus n. 3.* alique plures cum cittis, de terminatione Officii delegantis, videlicet sicut morte delegantis, re integra, perit jurisdic-tio delegata, ita hanc perire finito Officio delegantis re integra, quia ratio supra insinuata æquè procedit in utroque eventu & cum finito Officio perinde extinguitur jurisdic-tio, ac morte naturali, re integra existente; Limitanda tamen est hæc doctrina, ut notant citt. DD. nisi jurisdic-tio delegata sit accessoria gratiæ jam factæ, tunc enim imitatur naturam sui Principalis, atque ad eò sicut gratia facta non perit morte concedentis, re integra, ita nec ea potestas accessoria, uti expressè definitur *C. si super gratia de off. deleg. in 6. de potestate executori data ad exequend. grat. &c.*

577 Ad 2. Q. conveniunt DD. de-
legationem personalem, seu quæ

personæ facta est ob illius indu-
striam, aliãve ob causam, ex-
spirare cum morte delegati, eo-
quòd subjectum, cui inhærebat,
deficiat, & hinc ad alium, seu
successorem non transit; secus
verò realem, seu quæ dignitatî,
vel officio concessa est; quia
cùm illa dignitas, seu officium,
cui delegatio est facta, perpetua
sit, non extinguitur morte dele-
gati, sed transit ad successorem in
eo officio, aut dignitate, & li-
cèt individua quotidie extinguan-
tur, uno tamen defuncto, digni-
tas vaeat, & transit ad alium.
Quare tota Q. difficultas ex eo
pendet, undenam, & ex quibus
conjecturis delegatio censenda sit
personalis, vel realis. Ubi no-
tandum est, triplici modo fieri
posse delegationem. Primò ex-
presso nomine delegati tantum,
2. Illo tacito, expresso tamen
officio, & dignitate. 3. Ex-
presso utroque, nomine scilicet
proprio & dignitatis. Hoc no-
tato.

R. 1. Si commissio expresso 578
nomine proprio v. g. Petri, Pau-
li &c. fiat, tacita dignitate, re-
gulariter censenda est commissio
personalis, nisi ex circumstantiis,
& subjectâ materia aliud mani-
festè desumi possit. Ita plerique
cum Abb. in *C. quoniam 14. n. 4.*
Menoch lib. 1. q. 68. de arbitr.
n. 21. Sanch. l. 8. D. 27. Palao
l. c. §. 6. Bonac. D. 1. q. 3. p. 8.
Ratio